

«عکاسی» مبارک است

به مناسبت ۲۸ مرداد روز جهانی عکاسی

زندگی با عکاسی

حمید سلطان آبادیان امروز ۲۸ مردادماه ۱۳۹۸ برابر با ۱۹ آگوست ۲۰۱۹ به نام «روز جهانی عکاسی» نام گذاری شده است. علت نام گذاری این روز بازمی گردد به تاریخ رونمایی هنر عکاسی برای عموم مردم. در تاریخ ۱۹ آگوست ۱۸۳۹ در یک گردهمایی عمومی در آکادمی علوم پاریس جزئیات فنی ثبت عکس به روش داگرنوتیپ (۱) و چگونگی کارکرد این فناوری از سوسی «لویی داگر» (۲) هنرمند و فیزیکدان فرانسوی و مخترع این روش برای عموم شرح داده شد. ایده روز جهانی عکاسی در ۱۹ آگوست سال ۲۰۰۹ از سوی بنیان گذار آن «کورسکه آرا» (۳)؛ عکاس جوان استرالیایی مطرح شد. در ۱۹ آگوست سال ۲۰۱۰ «کورسکه آرا» اولین گالری آنلاین عکس را راه اندازی کرد و ۲۷۰ عکاس، عکس هایشان را از نقاط مختلف جهان در آن به اشتراک گذاشتند. البته «شورای عکاسی بین المللی هند» (۴) نخستین نهادی بود که این روز را رسماً به عنوان روز جهانی عکاسی جشن گرفت و از آن هنگام تا امروز هر سال کشورهای بیشتری این تاریخ را به عنوان «روز جهانی عکاسی» در تقویم های خود گنجانده اند. چنانچه این تاریخ را که در آن عکاسی به طور رسمی به مردم جهان معرفی شده است، ملاک قرار دهیم امروز عکاسی ۱۸۰ ساله می شود. البته بیان ایسن نکته لازم است که

داگرنوتیپ اولین تصویر عکاسی جهان نیست و «ژوزف نیسه فورنیس» (۵) اولین عکس جهان را در سال ۱۸۲۶ از طریق روش هلیوگرافی (۶) ثبت کرده است. عکاسی یکی از مهم ترین اختراعات بشر در قرن نوزدهم بوده است. با اینکه از بدو اختراع عکاسی تا کنون تغییرات زیادی در نحوه ثبت عکس از داگرنوتیپ تا دیجیتال – رخ داده است، اما عکاسی همچنان به عنوان یکی از تاثیر گذارترین و مردمی ترین هنرها جایگاه خود را در بین عموم مردم جهان حفظ کرده است. با اینکه حدود ۳ سال بعد از اعلام رسمی اختراع عکاسی در فرانسه، عکاسی به شیوه داگرنوتیپ وارد ایران شد و عکاسی در ایران سابقه ای طولانی و حضوری ۱۷۷ ساله دارد، اما هنوز در بعضی از شهرهای کشور به خصوص در کوچه و خیابان های مشهد، عکاسی کار آسانی نیست. خیلی از مردم و خصوصاً ساکنان محلات قدیمی مشهد هنوز با عکاسان غریبگی می کنند و فضای شهر مشهد برای عکاسی مهیا و آماده نیست. تقریباً برای عکاسی از هر منطقه ای از شهر، از پارک ملت گرفته تا کوهسنگی و از اطراف حرم مطهر گرفته تا آرامگاه فردوسی مجوز مخصوص لازم است و عکاس از خان مجوز که عبور کند تازه با خان سخت اخم و غرولند و گاهی بر خور دهای فیزیکی بعضی از مردم روبرو می شود. در طی سال های اخیر با

برگزاری تورهای عکاسی مشهد در قالب جشنواره های کشوری مانند «جشنواره ملی عکس مشهد» و «جشنواره سراسری عکس خانه دوست» گامی برای فرهنگ سازی و آشتی عکاسان و مردم برداشته شد. در این تورها نیز به همراه داشتن کارت مجوز عکاسی برای همه عکاسان الزامی بود اما هنوز هوا برای عکاسان در مشهد ابری و گاه تیره گون است. شاید اینکه مشهد یک کلان شهر مذهبی است و در طول سال تعداد زیادی مسافر و زائر در شهر حضور دارند در این جریان بی تاثیر نباشد اما حقیقت این است که در خیلی از موارد، زائران بر خورد مناسب تر و مهربانانه تری با جریان عکاسی دارند. شاید به همین علت است که بیشتر عکس هایی که در مشهد تولید می شود مبتنی بر فرم و در فضاهایی خالی از حضور انسان به ثبت رسیده است و در خیلی موارد بهترین عکس های عکاسان مشهدی (در ژانر مستند اجتماعی و عکاسی خیابانی) در مکانی غیر از شهر مشهد به ثبت رسیده است. به هر حال با وجود تمامی این شرایط، عکاسان مشهدی صبورانه و هوشمندانه از سوژه های مد نظرشان عکس های خوب می گیرند. ناملایمات را پشت سر گذاشته و به عکس هایی که می خواهند می رسند. شاید یکی از دلایل تولید عکس های خوب از سوسی عکاسان مشهدی همین سرسختی آن ها در عبور از مشکلات پیش رویشان است.

عکس های به ثبت رسیده توسط این عکاسان سندی تصویری و مهم از مردم، معماری، اخبار و احوال، سبک زندگی، مراسم و تاریخ شهرمان خواهد بود و برای ایندگان حفظ شده و به یادگار خواهد ماند. مشهد به واسطه حضور همین عکاسان، سال هاست که شهری پیشرو و جریان ساز در فن و هنر عکاسی کشور است. با اینکه الفرد آیزنشتات (۷) عکاس مطرح آلمانی گفته است: «وقتی که دوربین را در دست می گیرم، دیگر معنی ترس را نمی فهمم» اما وقتی از عکاسان سخن به میان می آید باید به سخنتی ها و گاه اتفاقات و حوادثی که برای آن ها در هنگام ثبت عکس رخ می دهد اشاره کرد. از ساده ترین اتفاق که ضبط و توقیف دوربین و پاک کردن امی عکس ها از روی کارت حافظه است گرفته تا افتادن لنز بر روی آسفالت خیابان در هنگام تعویض بر اثر ضربه ناخود آگاه یک عابر پیاده و شکستن و از دست رفتن. باید از موقعیت های خطرناکی که گاهی برای ثبت عکسی بهتر انتخاب می کنند نوشت، از بالا رفتن ها و پایین آمدن هایشان، دراز کشیدنشان روی زمین های خاکی و فرو رفتن هایشان در میان آب و گل ولای. باید از حس و حالشان نوشت وقتی که از رنج و اندوه عکاسی می کنند و از اشک هایشان گفت، وقتی که درد را به تصویر می کشند. عکاسان همیشه پشت دوربین می مانند، وقتی که

شهر

روزنامه شهراهمید

روزنامه

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

شماره ۲۳۹

موسیقی با غنا متفاوت است

اظهارات آیت... علم الهدی در مراسم معرفی کتاب «غنا»

بی نیاز بداند. به نظر او کتاب غنا یک کتاب عادی مانند همه کتبی که در این زمینه نوشته شده است، نیست، چرا که این کتاب جامعیت دارد: در دوره های مختلف فقها با موضوع موسیقی و غنا به اقتضای زمان خود نگاه می کردند. گاهی موسیقی باعث ایجاد آلودگی در جامعه شد دلالت بر حرمت غنا دارد، موسیقی را می شود که باید سخت گیری بیشتری بر آن روا داشت و گاهی این طور نیست و می توان با نگاه وسیع تری به آن نگر بست. «موسیقی با غنا متفاوت است». امام جمعه مشهد در ادامه سخنان خود با بیان این جمله گفت که نمی توانیم با ادله ای که دلالت بر حرمت غنا دارد، موسیقی را هم حرام بدانیم و ایسن دو با هم متفاوت است. آیت... علم الهدی غنا را به دو دسته حرام و حلال تفکیک کرد و گفت: حرمت برای غنایی وجود دارد که خصوصیت لغو و لهو داشته باشد. به گفته او اینکه بیشتر روایت که از زمان ائمه اطهار (س) به ما رسیده بر حرمت غنا دلالت دارد به این خاطر است که در آن زمان و دوره حیات ایشان موسیقی استفاده ای غیر از غنای لهوی نداشت: این که ائمه هم هرگز از موسیقی و آلات آن برای تبلیغ و ترویج استفاده نکرده اند نیز همین است که در آن زمان تنها استفاده از آلات موسیقی لغو بوده است. آیت الله علم الهدی با طرح یک مسئله برای محققان و پژوهشگران سخنانش را پایان داد: «آیا می شود به استدلال هایی که بر مبنای کاربرد موسیقی در آن دوره گفته شده است برای امروز هم استناد کرد؟»

درستایش دوربین های فرسوده عکاسان واقعی

۱۸۰ سال پیش وقتی لوئی داگر شیوه عملی عکاسی داگرنوتیپ را اختراع کرد شاید هیچ وقت فکر این را نمی کرد که آن اختراع و هزینه های سنگین و غیر دسترس بودنش برای عموم مردم، روزی برسد که هر خانه و خانواده یک عکس هایشان آثار سخت و تلخ روحی و روانی آن وقایع، سال های سال و تمام لحظات همراهشان و مقابل چشمانشان است و شب را با مرور آن لحظات تلخ به صبح می رسانند. این عکاسان هستند که بار چندین کیلویی دوربین و لنز شان طی بر نامه های مختلف خبری آن ها را از کت و کول می اندازد، هیچ اتفاق و رویدادی خبری در طول سال نیست که از لنز دوربین عکاسی جامانده باشد. بیابید تمام خبرها چه در فضای مجازی و چه در رسانه های مکتوب حذف کنیم و بعد ببینیم آیا جذابیتی باقی می ماند تا کسی روزنامه یا مجله ای را باز کند تنها چیزی که برای عکاسان مخصوصاً عکاسان خبری باقی می ماند معانعت از حضور و مزاحمتی کردن عکاسان در عرصه های مختلف اجتماعی و سیاسی است. چه بسا یاد عکاسانی که با علاقه شخصی به عکاسی با یک کوله پشتی که حالا چند ده میلیون می ارزد وارد این حوزه شدند و هزینه های زیادی را از جیبشان پرداخت کردند و بدون پشتوانه و امنیت شغلی و دروغ از یک روز بیمه کاری و با حق الزحمه های پایین زود فرسوده شدند و دل سرد. به نظر من روز عکاس را باید به شهید سعید جانین زری ها و ساسان مویدی ها تبریک گفت که جزو معدود عکاسانی بودند که با عکس هایشان فاجعه حمله شیمیایی حلبچه از سوی صدام را به تصویر کشیدند و به دنیا عمق فاجعه را نشان دادند. روز عکاس را باید به کاظم اخوان ها، بهرام محمدی فردا، جهانگیر زمی ها، بهمن جلالی ها و رضا برجی ها تبریک گفت که عکس هایی که این روزها از ۸۰ سال دفاع مقدس باقی مانده حاصل تک تک نگاتیوهایی است که از دوربین این عکاسان و صد ها عکاس بی نام و نشان دیگر دفاع مقدس باقی مانده است... روزتان مبارک.

دوربین عکاسی برای خود داشته باشد و حتی فراتر از آن، هر فرد یک دوربین عکاسی در جیبش داشته باشد. فراگیر شدن صنعت عکاسی امروزه کار را تا جایی پیش برده است که هر کسی یک دوربین عکاسی چند اینچی در دستان خود به همراه دارد ولی آیا این امر موجب این می شود که هر کسی اسم خود را عکاس بنامد. مطمئناً صرف گرفتن چند عکس سلفی و خانوادگی یا چند نمای منظره با دوربین تلفن همراه و یا دوربین دیجیتال عکاسی، لقب عکاس را به کسی اضافه نمی کند و چه بسا بسیاریند افرادی که با توهم شهروند خبرنگار این روزها حسابی مزاحم کار عکاسان خبری می شوند، عکس ها و فیلم های موبایلی که بیشتر آن ها هیچ بازدید کننده ای نداشته و بعد از چند روز از حافظه تلفن همراه پاک می شوند و هیچ اثری از آن ها باقی نمی ماند. در این ۱۸۰ سال، صنعت و هنر عکاسی فراز و نشیب های زیادی را پشت سر گذرانده است. از دوربین های سنگین وزنی که در سال های ابتدایی ظهور عکاسی با ابعاد بزرگ روی سه پایه های سنگین تر در خیابان ها از سوی چندین نفر برای ثبت یک عکس جابه جایی می شد تا امروز که دوربین هایی با وزن کمتر از ۵۰۰ گرم تولید شده است، از نگاتیوهای گران قیمت تا تراشه های میکرو و کارت حافظه هایی با قابلیت ذخیره هزاران عکس. در این سال ها عکاسان خیلی زیادی بوده اند که توانسته اند با ثبت یک عکس اتفاقات بزرگی را رقم بزنند، جلوی فاجعه ای را بگیرند، جنگی را پایان دهند، حادثه ای را برای همیشه در ذهن ها ماندگار کنند یا از یک بحران انسانی جلوگیری کنند و با عکس هایشان صدای مردم ستم دیده در سراسر دنیا باشند. عکاسانی که جان و دویربیشان را کف دست گرفتند و در خطوط مقدم جنگ و بحران لحظاتی

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

را از مباحث مطرح شده در این کتاب

عکاس: محمدجواد مشهدی

عکاس: ایمان جنتی از دوربین خودش

عکاس: حمید سلطان آبادیان

عکاس: حمید سبحانی

عکاس: محمدجواد مشهدی

عکاس: محمدحسن صلواتی

زندگی با سینما

در جست و جوی اسکار

مستند «در جست و جوی فریده» به عنوان نماینده ایران به آکادمی اسکار معرفی شد

در جشنواره فیلم فجر، نماینده ایران به آکادمی اسکار معرفی شد

ایران در اسکار ۲۰۲۰ به این انتخاب به گفته خودش واکنشی «زشت» و «عجولانه» داشته است. او بعد از انتشار این اعتراض آن راز صفحه مجازی خود برداشت و ضمن عذرخواهی و آرزوی موفقیت برای سازندگان آن گفته که سعی می کند بعد از این «احساساتی» واکنش نشان دهد. ● «در جست و جوی فریده» با کنار زدن رقاباتی چون «مغزهای کوچک زنگ زده» ساخته هومن سیدی، «پمپ، یک عاشقانه» ساخته پیمان معادی، «سرو زیر آب» ساخته محمدعلی باشه آهنگر، «آشغال های دوست داشتنی» ساخته محسن امیر یوسفی، «قصر شیرین» ساخته رضا میر کریمی، «عرق سرد» ساخته سهیل بیرقی، «متری شیش و نیم» ساخته سعید

«در جستجوی فریده» را به عنوان نماینده سینمای ایران در این رویداد سینمایی معتبر نشان از بالندگی سینمای ایران دانست: «معتقدم وقتی چنین هیبتی این انتخاب را انجام می دهم، در پشتی این انتخاب دارم که کلیت سینمای ایران در این بخش مورد توجه قرار گرفته است و خود را محصور سینمای داستانی و سینمای بدنه نمی کنند.» ● البته انتخاب در جستجوی فریده برای ارسال به اسکار همه اش با تبریک و تهنیت همراه نبوده و بعضی از سینماگران به نحوه انتخاب این فیلم اعتراض کرده اند. مثلا حامد بهداد در پستی اینستاگرامی خواسته تا نحوه انتخاب این فیلم در بخش فیلم های خارجی زبان را دلایل تعجیل در معرفی نماینده ایران در اسکار اعلام کرد و انتخاب

روزنی اقلیم مستند «در جستجوی فریده» که در گروه هنر و تجربه در سینماهای کشور اکران شده، نه تنها افتخار حضور در دوره جدید آکادمی اسکار را کسب کرده بلکه لقب اولین فیلم مستند ارسال شده به اسکار را هم در سال های بعد از انقلاب به خود اختصاص داده است. این فیلم که بخش اعظمی از تصاویرش در مشهد ضبط شده است، داستان زنی به نام فریده را روایت می کند که ۴۰ سال پیش در حرم امام رضا (ع) رها شده و بعد از انتقال به شیر خوارگاه از سوی زوجی هلندی به فرزندگی گرفته شده و به هلند برده می شود. فریده بعد از گذشت ۴۰ سال برای اولین بار و برای یافتن خانواده حقیقی اش راهی ایران می شود و فیلم داستان رویارویی او را با خانواده هایی که مدعی هستند فریده عضو گمشده خانواده آن هاست روایت می کند. در صورتی که مخاطب انتظار این را دارد که فریده خانواده واقعی اش را بیابد، اما او به هویت گمشده اش در این شهر می رسد. ● واکنش ها و حواشی ● علاوه بر ارسال این فیلم به عنوان نماینده ایران در اسکار، «در جستجوی فریده» در بخش مسابقه نوزدهمین دوره جشنواره بین المللی فیلم های مستند فلاتریتانا روسیه به نمایش در خواهد آمد. ● آزاده موسوی و کوروش عطایی

آیت الله علم الهدی